

Vækstforaenes investeringer 2010 - resultater

De regionale vækstfora/regionerne har i 2010 samlet været med til sikre flerårige investeringer i regional erhvervsudvikling for over 2,2 mia. kr. Over halvdelen af investeringerne går til "anvendelse af ny teknologi", (26 pct.) og "iværksættelse / nye virksomheder" (25,3 pct.). Også turisme og oplevelseserhverv tegner sig for en betydelig del af investeringerne (19 pct.)

02-09-2011

Sag nr. 11/1311

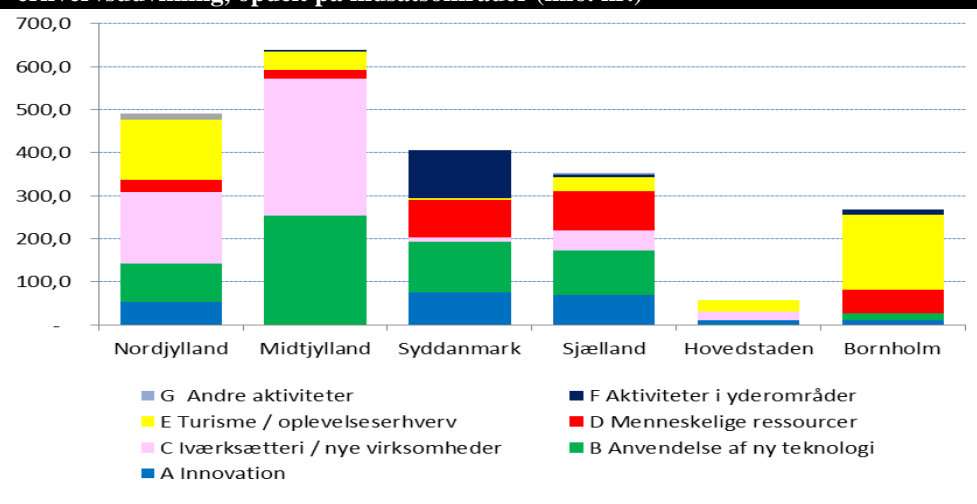
Dokumentnr. 38802/11

Ole Ravnholt Sørensen

Tel. 35 29 81 72

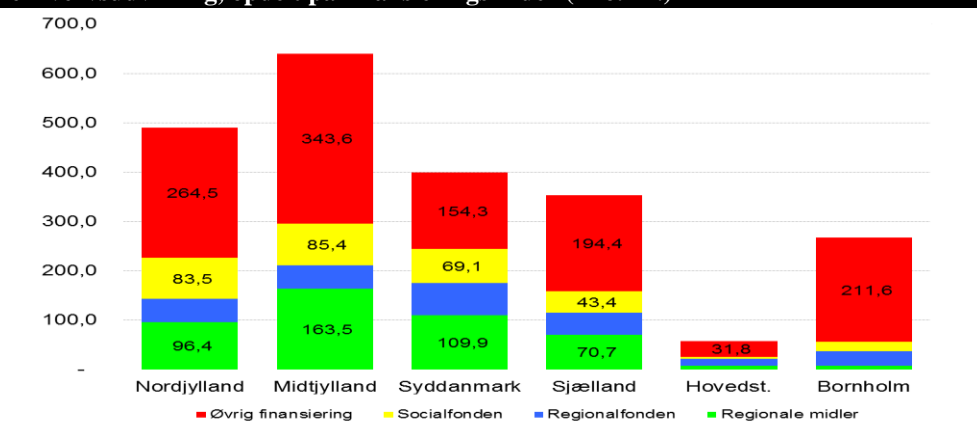
E-mail: ors@regioner.dk

A. Regioner/vækstforas 2010-investeringer i regional erhvervsudvikling, opdelt på indsatsområder (mio. kr.)

Investeringerne sker via regionernes erhvervsudviklingsmidler samt midler fra EU's strukturfonde, der samlet beløber sig til 1 mia. kr. Dertil kommer ekstern finansiering fra bl.a. virksomheder, kommuner, stat, fonde mv. på knap 1,2 mia. kr.

B. Regioner/vækstforas 2010-investeringer i regional erhvervsudvikling, opdelt på finansieringskilder (mio. kr.)

Om notatet

Side 2

Notatet sammenfatter hovedresultaterne af Danske Regioners kortlægning af regionernes/vækstforas investeringer i regional erhvervsudvikling i 2010. Kortlægningen er gennemført i samarbejde med sekretariatene for de seks regionale vækstfora, der har leveret grunddata samt rubriceret de iværksatte projekter i forhold til indsatsområder.

I kortlægningen er de projekter, vækstforaene har truffet beslutning om og igangsat i 2010, rubriceret ud fra erhvervsfremmelovens indsatsområder:

- a) Innovation
- b) Anvendelse af ny teknologi
- c) Iværksætter / nye virksomheder
- d) Menneskelige ressourcer
- e) Turisme/oplevelseserhverv
- f) Aktiviteter i yderområder
- g) Andre aktiviteter

Vækstforaenes investeringer er typisk flerårige. Beløbet er opgjort for det år, hvor bevillingen er givet. I forbindelse med kortlægningen er der medregnet en række reservationer fra tidligere år. Dette gælder for Midtjylland og Syddanmark, hvor en del af de eksterne gearing til de pågældende aktiviteter først er faldet endeligt på plads i 2010. De pågældende reservationer beløber sig i alt til knap 100 mio. kr.

1. Hovedresultater

Regionernes/vækstforaenes samlede investeringer i 2010 beløber sig til 2,2 mia. kr. Det tilsvarende niveau lå i 2008 og 2009 på hhv. 2,1 og 3,3 mia. kr.

C: Vækstforum-investeringer, 2010 (samtlige) (mio. kr.)

	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Sjælland	Hovedstaden	Bornholm	I alt	Pct.
A Innovation	53,7	-	74,4	69,2	10,2	9,7	217,2	9,8
B Anvendelse af ny teknologi	88,7	253,5	117,3	103,9	-	17,6	581,1	26,2
C Iværksætter / nye virksomheder	165,2	317,7	11,8	46,1	20,0	-	560,9	25,3
D Menneskelige ressourcer	29,3	20,0	85,7	90,3	-	53,7	279,1	12,6
E Turisme / oplevelseserhverv	139,3	44,2	5,5	33,5	27,5	174,7	424,7	19,2
F Aktiviteter i yderområder	-	4,0	111,0	5,9	-	11,5	132,5	6,0
G Andre aktiviteter	14,3		-	4,1	-		18,4	0,8
Samlet	490,6	639,5	405,8	353,1	57,7	267,2	2.213,9	100,0

Flest investeringer er i 2010 målrettet indsatsområderne ”anvendelse af ny teknologi”, der tegner sig for 26,2 pct. af de samlede investeringer (581,1 mio. kr.), jf. tabel C. Området ”iværksætter og nye virksomheder” tegner sig i 2010 for 25,3 pct. af vækstforaenes samlede investeringer (561 mio. kr.).

Ifm kortlægningen har det kun været muligt at rubricere hvert enkelt projekt under én kategori. Ofte vil et projekt i praksis imidlertid kunne rubriceres under flere overskrifter. Et projekt rubriceret under ”innovation” kan fx også involvere ”anvendelse af ny teknologi”. Tilsvarende kan aktiviteter inden for ”menneskelige ressourcer” involvere ”iværksætter / nye virksomheder” - eller ”turisme / oplevelseserhverv”.

Rubriceringen i kortlægningen bygger således på kategorier, der rent meto- disk *ikke* gensidigt udelukker hinanden. Ofte kan der snarere være tale om aktiviteter, der i praksis reelt fordeler sig over flere kategorier. Tallene skal derfor læses med disse forbehold.

Fx fremgår det af tabel C, at Syddanmark i 2010 ”kun” står bag investeringer for 5,5 mio. kr. i turisme/oplevelseserhverv. Kompetenceudviklingsprojek- tet ”Design2innovate” – der også involverer oplevelseserhverv og de- signløsninger – er således rubriceret under ”menneskelige ressourcer. Så- fremt projekt i stedet var opgjort under turisme/oplevelseserhverv, ville in- vesteringen i 2010 beløbe sig til 57,5 mio. kr.

Tilsvarende viser tabel C, at Syddansk Vækstforums investeringer i Iværk- sætter/nye virksomheder i 2010 alene er på 11,8 mio. kr. Med til det sam- lede billede hører dog også, at vækstforum i 2010 har bevilget 20 mio. kr. til en kapitalfond til yderområderne. Fondens fokus er iværksættere i yder- områder, og de 20 mio. kr. kunne i princippet derfor også være opgjort un- der ”iværksætter/nye virksomheder”.

Et tredje eksempel omhandler ”Aktiviteter i yderområder”. Her kunne det tabel C umiddelbart tolkes derhen, at Vækstforum Nordjylland ikke priori- terer erhvervsudviklingsaktiviteter målrettet yderområder. Imidlertid er størstedelen af Vækstforum Nordjyllands aktiviteter rettet mod yderområ- derne, idet hensigten er at sikre, at mindst 63 pct. af Vækstforums aktivite- ter kommer yderområderne til gavn. Derfor er ”aktiviteter i yderområder” integreret som en del af hovedparten af de projekter, der gennemføres under de andre kategorier i tabellen, og opgøres derfor ikke særskilt (som det ses af tabel C, varierer det på tværs af de enkelte vækstfora, hvordan investe- ringen målrettet ”aktiviteter i yderområder rubriceres konkret).

For Vækstforum Hovedstaden peger tabel C endeligt på et relativt lavt in- vesteringsniveau i 2010. Med til det samlede billede hører dog, at Vækstfo- rum Hovedstaden i forbindelse med udarbejdelsen af en ny erhvervsudvik- lingsstrategi frem til efteråret 2010 har haft en ”time-out” for behandling af

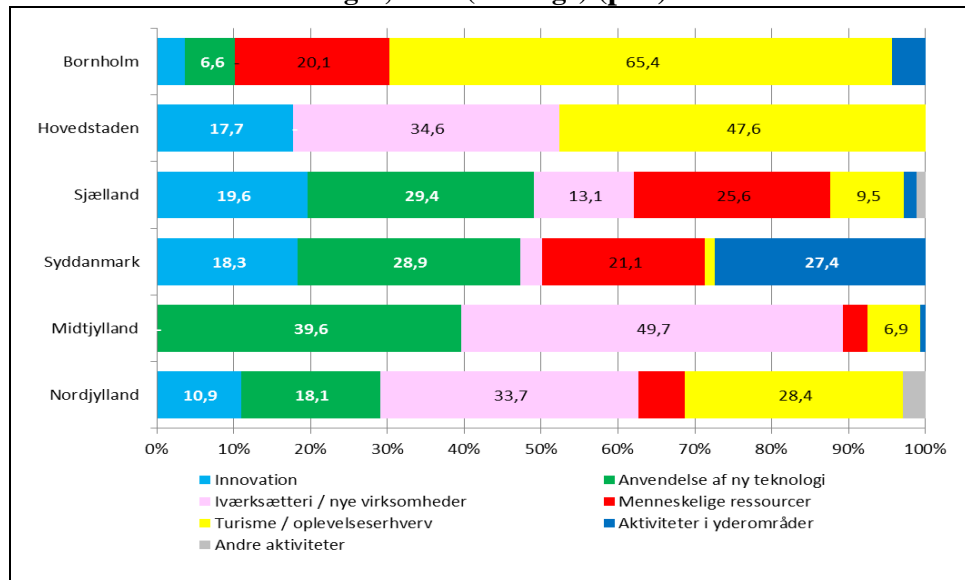
projekter, der modtager finansiering via vækstforum. Hvilket igen forklarer det forholdsvist lave investeringsniveau i 2010.

Side 4

Afsæt i regionale styrkepositioner

Vækstforaene udnytter særlige regionale styrkepositioner til store strategiske satsninger. Dette ses bl.a. ved, at hvert enkelt vækstforum anlægger forskellige investeringsprofiler, der tager afsæt i / bygger på lokale styrkepositioner.

D: Vækstforum-investeringer, 2010 (samtlige) (pct.)

Investeringerne fordeler sig på i alt 159 konkrete projekter/initiativer, som de seks regionale vækstfora i kalenderåret 2010 har truffet beslutning om at igangsætte.

E: Igangsatte initiativer, fordelt på område, 2010

	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Sjælland	Hovedstaden	Bornholm	I alt
A Innovation	8	-	6	13	1	2	30
B Anvendelse af ny teknologi	6	14	3	8	-	4	35
C Iværksætteri/nye virksomheder	5	8	2	7	1	-	23
D Menneskelige ressourcer	4	1	5	10	-	5	25
E Turisme / oplevelseserhverv	6	3	2	4	2	7	24
F Aktiviteter i yderområder	-	1	6	4	-	3	14
G Andre aktiviteter	5	-	1	2	-	-	8
Samlet	34	27	25	48	4	21	159

Til sammenligning stod regioner/vækstfora i hhv. 2007, 2008 og 2009 bag igangsættelsen af hhv. 281, 262 samt 240 projekter/initiativer. Indsatsområdet ”anvendelse af ny teknologi” er det indsatsområde, hvor der i 2010 er igangsat flest initiativer.

Antallet af igangsatte projekter i 2010 er således betydeligt lavere end tidligere år, hvilket fortsætter trenden mod stadig færre og mere fokuserede initiativer. Det er således lykkedes de regionale vækstfora at få de mange regionale parter til at samle sig om store og strategiske satsninger frem for mange små.

Udover trenden mod færre, men større og mere fokuserede initiativer har det også spillet ind, at vækstforaene i 2010 har skullet formulere nye erhvervsudviklingsstrategier, der fastlægger fokus og kurs for de kommende års satsninger. Eksempelvis har Vækstforum Hovedstaden valgt kun at foretage få investeringer i 2010 og i stedet reservere midler til at implementere den nye erhvervsudviklingsstrategi i de følgende år.

I størsteparten af vækstforaene tegner de såkaldte ”top-5-projekter” - dvs. de projekter med den største samlede investeringsramme - sig for over halvdelen af det pågældende vækstforums samlede investeringer. Kun i Sjælland - og til dels Hovedstaden - ligger top-5-andelen på under de 50 pct., jf. tabel F.

F: Top 5 investeringernes andel af de samlede investeringer, 2010

	Samlede Investeringer (mio.)	Investeringer Top 5 (mio. kr.)	Investeringer Top 5 (Pct.)	Igangsatte Projekter
Nordjylland	490,6	271,9	55,4	33
Midtjylland	639,5	374,7	58,6	27
Syddanmark	405,8	214,1	52,8	25
Sjælland	353,1	135,9	38,5	48
Hovedstaden	57,7	57,7	(100,0)	4
Bornholm	267,2	226,7	84,8*	21

* Tallet skyldes særligt projektet ”Bright Conventions Bornholm” (med en ramme på 140 mio.)

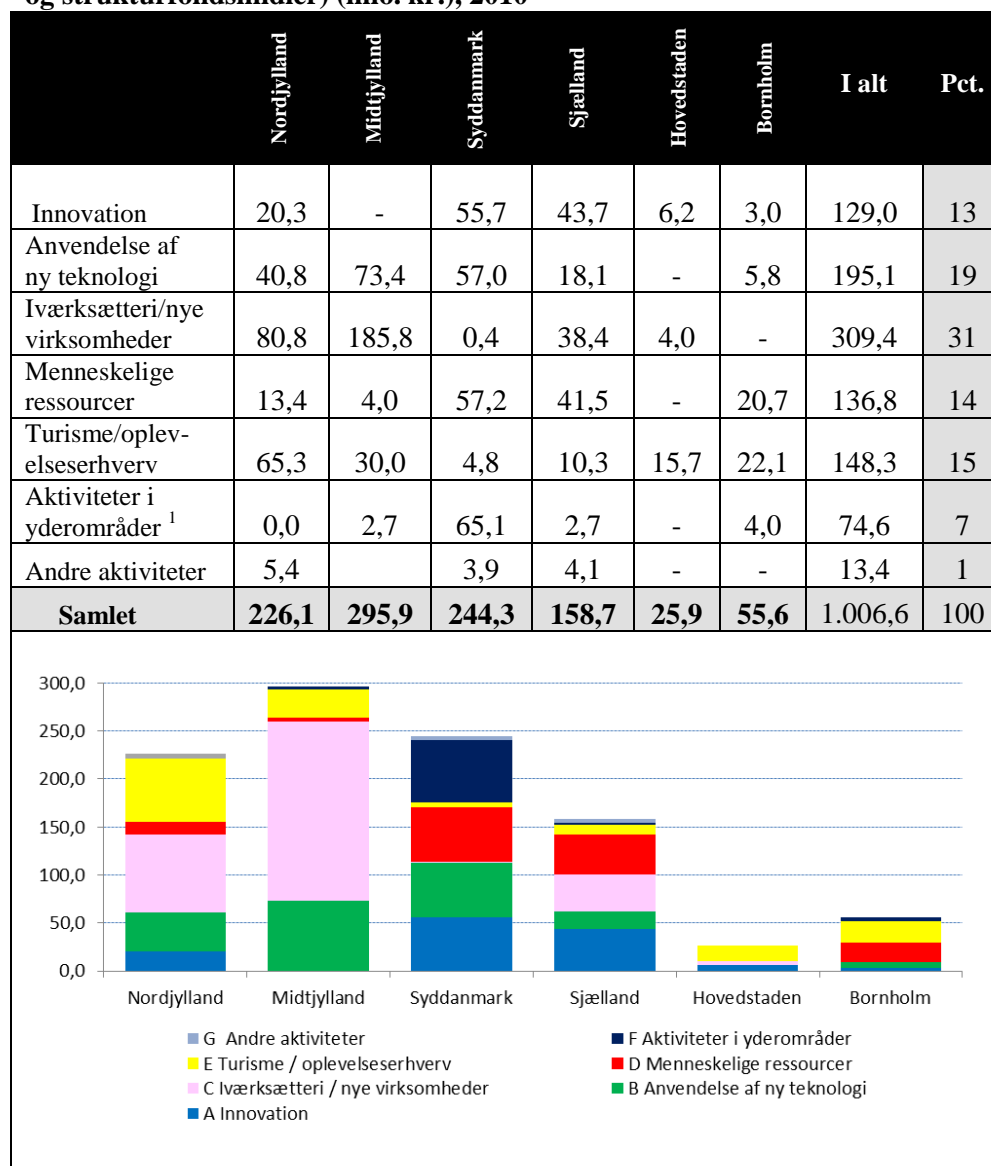
2. Vækstforums investeringer (via region og EU’s strukturfonde)

De seks vækstfora har i 2010 været med til at sikre investeringer i regional erhvervsudvikling for lidt over 1 mia. kr. Finansieringen hertil omfatter de enkelte regioners egne erhvervsudviklingsmidler samt midler fra EU’s Regionalfond og Socialfond.

Til sammenligning stod regioner/vækstfora i hhv. 2007, 2008 og 2009 bag investeringer i regional erhvervsudvikling på hhv. 1,2 og 1,1 samt 1,5 mia. kr. fra regionsråd og EU’s strukturfonde.

Det skal understreges, at der er for langt størstedelen af de igangsatte initiativer er tale om flerårige projekter. Det betyder samtidigt, at de afsatte midler til projekterne spreder sig over flere år og anvendes i takt med, at de pågældende projekter gennemføres.

G: Vækstforum-investeringer, (regionale og strukturfondsmidler) (mio. kr.), 2010

Med investeringer på knap 300 mio. kr. er Vækstforum Midtjylland det af vækstforaene, der i 2010 har været med til at sikre flest investeringer i regional erhvervsudvikling.

¹ Vækstforaene bygger bro mellem byer og yderområder og bidrager herved til vækst i yderområder. Det skønnes, at ca. 35 pct. af midlerne kommer yderområderne til gode, og at det især sker i form af yderområdevinkler i større projekter.

Set på tværs af de enkelte vækstfora er flest investeringer målrettet indsatsområdet ”iværksætteri / nye virksomheder”, hvor vækstforaene tilsammen i 2010 har været med til at sikre midler for over 310 mio. kr. fra regionsråd og EU-strukturfonde.

3. Ekstern finansiering (fra øvrige finansieringskilder)

Vækstforaene har indstillingsretten til, hvordan regionens erhvervsudviklingsmidler samt EU's strukturfonde bedst muligt kan udmøntes i vækstskabende erhvervsudviklingsinitiativer. Midlerne fra regionsråd og EU skal i varierende omfang matches med ekstern finansiering fra bl.a. virksomheder, kommuner, staten, fonde mv.

Kortlægningen viser, at de regionale vækstfora i 2010 tilsammen har været i stand til at tiltrække ekstern finansiering for knap 1,2 mia. kr. til de pågældende aktiviteter.

Som det ses af tabel H, har vækstforaene i Nordjylland og Midtjylland tiltrukket flest eksterne midler. Med ekstern finansiering for over 600 mio. kr. tegner Nordjylland og Midtjylland sig for over halvdelen af den eksterne finansiering til de seks vækstfora.

H: Ekstern finansiering fra virksomheder, kommuner mv., 2010 (mio. kr.)

	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Sjælland	Hovedstaden	Bornholm	I alt	Pct.
Innovation	33,4	0,0	18,7	25,5	4,0	6,6	88,2	7,3
Anvendelse af ny teknologi	47,9	180,1	60,2	85,8		11,8	385,9	31,9
Iværksætteri/nye virksomheder	84,4	132,0	10,5	7,7	16,0		250,6	20,7
Menneskelige ressourcer	15,9	16,0	28,5	48,9		33,0	142,3	11,8
Turisme/oplevelseserhverv	74,0	14,2	0,6	23,2	11,8	152,6	276,5	22,8
Aktiviteter i yderområder	0,0	1,3	45,9	3,2		7,5	57,9	4,8
Andre aktiviteter	8,9						8,9	0,7
Samlet	264,5	343,6	164,4	194,4	31,8	211,6	1.210,3	100,0

Set på tværs af de enkelte vækstfora går omtrent en tredjedel af den eksterne finansiering til indsatsområdet ”anvendelse af ny teknologi”. Tilsvarende tegner ”turisme/oplevelseserhverv” sig for knap en fjerdedel af den eksterne finansiering af vækstforaenes aktiviteter.

Mens det i 2010 lykkedes regioner/vækstfora at generere ekstern finansiering på knap 1,2 mia. kr., lå det tilsvarende niveau i 2008 og 2009 på hhv. 1,0 samt 1,8 mia. kr.

Det er i 2010 lykkedes regioner/vækstfora at sikre en høj ekstern gearing af egne investeringer. Ud af de samlede investeringer i 2010 på godt 2,2 mia. kr. kom 55 pct. fra eksterne finansieringskilder, jf. tabel I nedenfor. Den tilsvarende andel lå i 2008 og 2009 på hhv. 49 og 53 pct. Andelen af ekstern finansiering af vækstforaenes erhvervsfremmeaktiviteter har gennem de seneste år således været svagt voksende.

I: Ekstern finansiering, andel af samlede investeringer, 2010 (pct.)

	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Sjælland	Hovedstaden	Bornholm	I alt
Samlet finansiering	100	100	100	100	100	100	100
Vækstforum	46	46	60	45	45	21	45
Ekstern finansiering	54	54	40	55	55	79	55
Ekstern finans. (mio.)	264,5	343,6	164,5	194,4	31,8	211,6	1.210,3

I forbindelse med kortlægningen af vækstforaenes 2010-investeringer er der foretaget en underopdeling af vækstforaenes eksterne finansiering, der omfatter følgende kategorier: 1) Virksomheder, 2) Kommuner, 3) Staten, 4) Fonde, 5) Videns- og uddannelsesinstitutioner, 6) Klyngeorganisationer, 7) Væksthuse, 8) Foreninger, 9) Erhvervsfremmeoperatører, 10) Andre regioner, 11) Andre EU-midler samt 12) Andre finansieringskilder.

Resultaterne af kortlægningen viser, at et stærkt og samlet regionalt partnerskab står bag vækstforaenes indsats. Det gælder ikke mindst virksomheder, videninstitutioner og kommuner.

Godt 41 pct. (svarende til knap en halv milliard kr.) af den eksterne finansiering genereres fra virksomheder, der deltager i de erhvervsudviklingsaktiviteter som regioner/vækstfora står bag, jf. tabel J.

J: Ekstern medfinansiering, virksomhedernes andel, 2010

	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Sjælland	Hovedstaden	Bornholm	Hele DK
Ekstern finans. (mio.)	264,5	343,6	164,5	194,4	31,8	211,6	1.210,3
-virksomheder (mio.)	133,2	163,5	37,0	68,0	2,9	121,1	498,2
-virksomheder (pct.)	50,4	39,5	22,5	35,1	9,3	57,2	41,7

Til sammenligning lå den tilsvarende andel i 2008 på 24 pct. (svarende til knap 250 mio. kr.). I 2009 lå andelen på 39 pct. (svarende til knap 700 mio.

kr.). Hvilket betyder, at virksomhedernes bidrag til finansieringen af regionale erhvervsudviklingsaktiviteter relativt set er øget.

Side 9

Tilsvarende indgår finansiering fra kommunerne som et vigtigt element i vækstforaenes indsats. I alt bidrager kommunerne med 141 mio. kr., der fordeler sig på i alt 45 initiativer, jf. tabel K.

K: Ekstern medfinansiering – finansieringskilder (mio. kr.)

Finansieringskilder, alle regioner	I alt (mio. kr.)	I alt (pct.)
Virksomheder	498,2	41,7
Kommuner	141,1	11,7
Staten	203,3	16,8
Fonde	86,9	7,2
Viden-/uddannelsesinstitutioner	65,8	5,4
Klyngeorganisationer	0,5	0,0
Væksthuse	1,6	0,1
Foreninger	4,9	0,4
Erhvervsfremmeoperatører	0,2	0,0
Andre regioner	15,7	1,3
Andre EU-midler	44,5	3,7
Andre kilder	147,2	12,2
Ekstern medfinansiering i alt	1.209,8	100

Vækstforaene bidrager til at implementere centrale nationale vækststrategier. Ud af de 159 initiativer, som vækstforaene søsatte i 2010, er i alt 34 medfinansieret af staten. Det svarer til lidt over en femtedel. Statens samlede bidrag til projekterne er på i alt 203 mio. kr. Dermed udgør statslige midler knap 17 pct. af den eksterne medfinansiering bag vækstforaenes satsninger i 2010.

4. Leadpartnere

Kortlægningen af vækstforaenes 2010-investeringer belyser ligeledes, hvilke aktører der står i spidsen for de igangsatte initiativer – eksempelvis virksomheder, kommuner, erhvervsfremmeoperatører, væksthuse for iværksættere, uddannelsesinstitutioner etc.

Ikke overraskende er de mest almindelige leadpartnere på initiativerne erhvervsfremmeoperatører og klyngeorganisationer. De står i spidsen for knap en fjerdedel af de initiativer, vækstforaene igangsatte i 2010. Sammenlignet med 2009 er der dog tale om et betydeligt fald, jf. tabel L.

Uddannelsesinstitutionerne står tilsvarende i spidsen for 22 pct. af de initiativer, vækstforaene har igangsat i 2010. Dette skal bl.a. ses i lyst af vækstforaenes store fokus på kompetenceudvikling. Virksomheder og kommuner står hver især i spidsen for 13 pct. af de igangsatte initiativer. Både virk-

somheder og kommuner er leadpartner på en større andel af projekterne sammenlignet med 2009.

Side 10

L: Leadpartnere på de igangsatte initiativer

	2009		2010	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Virksomheder	23	9	21	13
Kommuner	24	10	21	13
Erhvervsfremmeoperatører/klyngeorganisationer	94	38	36	23
Turismefremmeoperatører/kulturinstitutioner	30	12	10	6
Væksthuse	8	3	14	9
Uddannelsesinstitutioner	42	17	35	22
Brancheorganisationer	6	2	-	-
Andre organisationer/uoplyst	21	8	21	13
I alt	248	100	158	100

Tabel L viser endvidere, at vækstforaene bruger de regionale væksthuse for iværksættere som en vigtig operatør. Væksthusene står i spidsen for knap en tiendedel de 158 initiativer igangsat af vækstforaene i 2010. De i alt 14 projekters samlede ramme er 417,5 mio. kr. ud af den totale samlede ramme på 2,2 mia. kr.

Boks 1: Vækstforaene bruger væksthuse som en vigtig operatør

Mange af vækstforaenes investeringer lander hos de regionale væksthuse. I perioden 2008-2010 har vækstforaene sikret finansiering til over 30 konkrete projekter, hvor væksthuse fungerer som leadpartner. Vækstforaene har i alt været med til at sikre 430 mio. kr. til disse aktiviteter. Heraf kommer ca. 1/4 fra regionerne selv, mens EU's strukturfonde er finansieringskilde til resten.

Investeringer m. reg. væksthuse som modtager (leadpartner) (mio. kr.)

	Region	Regional-fonden	Social-fonden	Ekstern finansiering	Totalt
2008	36,1	77,3	3,0	56,9	173,2
2009	21,0	59,7	32,6	154,0	267,4
2010*	41,3	62,7	96,3	98,4	298,6
2008-2010	98,4	199,7	131,9	309,3	739,3
I alt		430		309,3	739,3

Vækstforaenes samlede investeringer i samme periode beløber sig til i alt 3,7 mia. kr. (regionale midler og EU' strukturfonde). Det betyder, at knap 12 pct. af vækstforaenes egne midler havner hos et af de seks regionale væksthuse.

Vækstforaene prioriterer investeringer til at understøtte og udbygge de regionale rammevilkår. Knap 70 pct. af vækstforaenes midler prioriteres til de 4 områder, som OECD udnævner som vækstdrivere, jf. tabel M.

M: Vækstforænes investeringer, indsatsområder, 2010 (pct.)

